

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 276

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, NOVEMBER 21ST, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Roosevelt je prepovedal sijajen sprejem v Argentini. Želi biti kot priprost državljani

Buenos Aires, Argentina, 20. novembra. Argentinska vlada je sporočila, da je opustila vse večje svečanosti in priprave za sprejem predsednika Roosevelta. Kot se sporoča je predsednik osebno sporočil potom brzojava, da ne želi, da bi se mu prirejalo izrednih svečanosti in prireditev, ker želi, da obišče sestrsko republiko Argentino kot povprečen ameriški državljani.

Argentinska republika je ponudila predsedniku Rooseveltu najbolj sijajno hišo v Buenos Airesu za čas njegova bivanja v glavnem mestu republike. Predsednik Roosevelt je to ponudbo odklonil in izjavil, da bo stanoval v poslopju ameriškega po-

slanstva, dokler se bo nahajal v mestu.

Vlada republike Argentine je tudi odpovedala ogromno vojaško parado, ki je bila namenjena za predsednika Roosevelta. 30.000 vojakov je bilo pripravljenih paradirati pred Rooseveltom. Naš predsednik je pa izjavil, da ne želi vojaške parade. Pač pa bodo vojaki naredili špalir od kolodvora do ameriškega poslanstva.

Med tem pa se nahaja predsednik Roosevelt na križarki Indianapolis v bližini Port of Spain. Prva dva dneva je predsednik samo počival na krovu, tretji je pa že prijazno kramljal z mornarji in iskal prilike, če bi se dalo kaj ribariti.

Uporniki so pripravljeni, da zasedejo Madrid. Predmestja so sedaj vsa v rokah upornikov. Lojalisti bežijo iz Madrida

Na fronti upornikov, milijo pred Madridom, 20. novembra. Uporniška armada je sedaj v posesti vsega dela glavnega mesta Madrida, kjer se nahajajo poslopja univerze. Uporniki se pripravljajo, da vkorakajo v center mesta.

Madrid še vedno gori. Nestete milijone škode so sedaj razni požari povzročili. Zgorela so zgodovinska poslopja in zgodovinske vrednosti. Ogromna vojašnica, kjer je bilo prostora za dva regimenta vojakov, je

vpepeljena. Uporniki so postavili tik pred Madridom svoje težke topove, s katerimi bodo začeli bombardirati mesto, ako se lojalisti ne podajo. Očividno je, da je lojalistom zmanjkal pogum in se ne borijo več z isto odločnostjo kot pretekli ponedeljek in torek.

Med lojalisti je še vedno tisoče žensk, ki se borijo zaeno z mošči. Včeraj so uporniška letala ponovno napadla osrčje Madrida. Bombe so zadele glavno pošto poslopje, ki je porušeno.

Štrajk pri Fisherju?

Iz Atlante, Georgia, se poroča, da je tam odšlo 1.500 delavcev na štrajk. Uposljeni so pri Fisher Body Co. tovarni, ki je podružnica General Motors Corporation. Delavci so odšli na štrajk, ker je vodstvo tovarne prepovedalo petim delavcem nositi unijske gume. Predsednik je unijske avtomobilskih delavcev je brzojavil v Atlanto, da bo unijska podpirala štrajk Fisher Body delavcev v Atlanti, in če bo potrebno, se bo sklical generalni štrajk vseh uslužbencev vseh podjetij, katere operira Fisher Body Co. Kampanija v Atlanti je zaprla svojo tovarno, dasi ima nujna naročila.

Za Kulturni vrt

Mr. John L. Mihelich, bivši councilman in častni predsednik Kulturnega vrta je daroval \$25. Mr. Maks F. Traven, pomožni tajnik SDZ, je daroval \$5. Je to star naročnik Enakopravnosti, in je izrazil, da bo pustil list radi napadov na Kulturni vrt. (To izjavo je Mr. Traven sam želel, da pride v list.) Mrs. Rose Zupančič je nabrala \$53.00. Potem je prispevala Mrs. Albina Novak, urednica "Zarje" \$5.00, Mrs. Mrhar \$2.00, Mrs. Jennie Velikanje za Simona Gregorčiča \$3.00. Vsem darovalcem iskrena hvala! — Tajnik.

Božični bonus

The Eaton Manufacturing Co., ki zaposluje 6.000 delavcev, naznanja, da bo razdelila božični bonus med svoje uslužbenke. Povprečno bodo delavci dobili \$30.00 bonusa vsak.

Racetov sladoled

Za Zahvalni dan imejte na mizi poleg vseh drugih dobrot tudi Racetov sladoled.

Vam ni treba zamorcem prodajati v trgovinah

Columbus, Ohio, 20. novembra. Najvišja sodnija države Ohio je pravkar odločila, da trgovcem v državi Ohio ni treba prodati blago zamorcem, ako trgovci ne želijo zamorskih odjemalcev. Neka zamorkinja, Ellen Sissie, je pred več meseci v trgovini Harvey Co. v Terminal poslopju v Clevelandu skušala kupiti obleko za sebe. Vodstvo trgovine ji je povedalo, da ne posluje za zamorce. Mrs. Sissie je tožila trgovino za odškodnino na mestni sodniji, češ, da so ji bile prikrajšane njene civilne pravice. Mestna sodnija v Clevelandu je priznala Mrs. Sissie \$100 odškodnine za razžaljeno čast, toda Harvey trgovina se je pritožila na višjo sodnijo. Apelatna sodnija v Clevelandu je porazila razsodbo mestne sodnije in izjavila, da morajo le lastniki gostilne, restavrantov, brivnic ter postrežki zamorcem, prodajalne ž obalekami in enakim blagom pa lahko zavrnejo zamorske odjemalce. Mrs. Sissie je na to tožila na najvišjo sodnijo države Ohio, ki je pa potrdila razsodbo apelatne sodnije s tem, da tožbe sploh ni hotela revidirati.

Sterling suknje
Mr. Benno B. Leustig, 1034 Addison Rd., se priporoča za nakup finih Sterling suknj. Pride po vas z avtomobilom in vas pelje naravnost v tovarno.

Jetniki na begu

Tekom zadnjih 48 ur je pobegnilo iz državne jetniške farme v London, Ohio, pet jetnikov. Dosedaj še nobenega niso dobili.

Industrije obljubujejo pomoč Rooseveltu

Washington, 20. novembra. V urad predsednika Roosevelta je dospelo te dni mnogo pism od strani lastnikov velikih ameriških industrij in podjetij. Lastniki obljubujejo predsedniku polno sodelovanje v njegovem prizadevanju, da privatne industrije absorbirajo čim več brezposelnih. Splošno se opazuje, da so veleindustrijalci in kapitalisti od zadnjih volitev mnogo bolj pripravljeni sodelovati kot so bili pred volitvami. Ogromna večina glasov, katere je dobil predsednik Roosevelt je mogočno vplivala na industrijalce. Če bodo industrije držale svojo obljubo, tedaj znajo pritegniti tekom prihodnjega leta najmanj 2.000.000 nadaljnjih delavcev v svoja podjetja.

Lepe društvene prireditve v nedeljo

Podružnica št. 41 SZZ priredi v nedeljo 22. novembra izredno lepo prireditev v spomin šest-letnega obstanka podružnice. Prireditve se vrši v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., in je začetek ob pol sedmih zvečer. Vprizorila se bo mična burka "Vozel," katere dejanje se vrši v Liški vasi. Med posameznimi dejanji bo nastopal Vadnal trio, ki je zelo priljubljen pri občinstvu. Režiser igre je Mr. John Pezdirtz. Po igri bo pa domača zabava in ples, in članice so obljubile, da bodo ob svoji šesti obletnici izredno dobro postregle vsem navzočim. Pridite ker boste v resnici zadovoljni. Za door prize lepi dobinki v blago.

Ne pozabite tudi na nocojšnjo prireditev, ki jo ima Klub slovenskih vdov v Knausovi dvorani. Vsako leto ob nekako tem času priredijo naše vdove svojo veselico in ljudje so se vedno številno odzvali. Le pridite tudi nocoj v Knausovo dvorano in vam garantiramo, da vam ne bo dolg čas.

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ bo praznovalo v nedeljo 25-letnico svojega obstanka. Lepo zgodovino in vabilo je že napisala agilna tajnica Mrs. Bradach, in upamo, da bo slovensko občinstvo z največjim veseljem počastilo pomembno slavnost marljivega ženskega društva. Slavnost se vrši v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Pozabiti pa ne smemo na velik koncert, ki ga priredi eden najboljših slovenskih pevskih zborov v Ameriki — koncert zbora "Zvon," ki se vrši v nedeljo ob 7.30 zvečer v Slovenskem narodnem domu na E. 80. cesti. Koncert je pod vodstvom mojstra Ivana Zormanca. Že sam trud pevcev in pevk zasluži pozornost, da ne omenimo sijajne pesmi, ki so to pot na koncertnem programu. Občinstvo je prijazno vabljen od blizu in daleč.

Avto razstava

Danes ob 11. uri dopoldne bo otvorjena avtomobilska razstava v Clevelandu. Razstava 1937 avto modelov se nahaja v mestnem avditoriju. Več kot 200 avtomobilov je na razstavi od 23 raznih kompanij. Na razstavi bo tudi več igralskih skupin, štirorke, krasni vrtovi, umetni vodomet in mnogo drugih privlačnosti.

1,000 zastrupljenih

Tokio, 20. novembra. Več kot 1.000 ljudi je izgubilo življenje, ko se je podal jez rezervoja v Akita prefekturi, in je zastrupljena voda zalila vse rudarsko mesto Oasara. Voda, ki se je razlila nad mesto, je vsebovala strupene bakrene snovi. Dosedaj so dobili komaj 18 ljudi, ki so pobegnili smrti v mestu. Našli so tudi do 300 mrtvih trupel, dočim ostalo mestno prebivalstvo še pogrešajo. Rešilno moštvo prihaja od vseh strani v mesto.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

V Imperial, Pa., je umrl rojak Frank Bertone. Zadel ga je kap. Rojak je bil star 75 let in doma iz Gorenje vasi pri Ratečah pri Škofiji Lokl. Ranji zapuščal v domovini dva sinova, brata in sestro, v Wyomingu pa enega brata.

Avtomobil je povozil v Calumet, Mich., rojaka Edwarda Sprajcarja. Dobil je težke poškodbe in ima tudi zlomljeno nogo. Nahaja se v bolnici.

V Braddocku, Pa., je umrla za pljučnico Katarina Germ, stara 73 let, rojena v Logatcu na Notranjskem. Bila je ena prvih naseljenk v Braddocku. Živela je 48 let v Ameriki. Zapuščala moža, sina Maksa in hčer Angelo Slabe.

Rojaku Andreju Kodriču je pogorelo pred nekaj dnevi stanovanjsko poslopje v South Milwaukee, Wis. Ogenj, ki je najbrž nastal iz isker iz dimnika, je uničil vso streho in škoda je precejšnja.

Preteklo nedeljo so imeli ljudje v Milwaukee, Wis., priliko videti Nemca Augusta Abrahamca, ki je vozil v samokolnici našega rojaka Josepha Marna po mestu. Nemec je stavil, da bo Landon zmagal, naš rojak Marn pa, da bo prodrl Roosevelt. Nemec je izgubil in je moral "plačati" svojo stav.

Rojak Anton Tomažin se nahaja v Mercy bolnišnici v Pittsburghu. Ponesrečil se je pri delu v premovalniku.

V Chicagu je preminul rojak John Mrak, star 73 let. Doma je bil iz Radovljice na Gorenjskem.

Natakar ubit

Earl Fitzgerald, ki je natakar v Carnation nočnem klubu, 3106 W. 73rd St., je bil sinoči ustreljen po nekem gostu, ki je bilviš policist. Gost se je prepiral z natakarjem radi nekega dolga. Bivši policist je odšel iz klubovih prostorih, pa se je kmalu vrnil s puško in začel streljati v Fitzgeralda, ki je pozneje umrl v bolnici. Bivši policist je pobegnil, toda so ga detektiv kmalu našli in zaprli.

Kegljanje za dobitke

Od danes do srede večer se vrši na kegljišču Mr. Frank Bucherja, 6125 St. Clair Ave. kegljanje za lepe dobitke. Tekma se zaključuje v sredo večer. Najboljši kegljači bodo dobili: lepega purana, debelo raco in rejeno kokoš.

V Barbertonu

Z nabiranjem Community fonda v Barbertonu, Ohio, dobro napredujejo. Manjka jim samo še par tisoč dolarjev in imajo še ves teden čas za nabiranje.

Razburjenje v Franciji radi samomora ministra

Paris, 20. novembra. Francoska komunistična stranka je včeraj zahtevala aretacijo bivšega ministerskega predsednika Andre Tardieua in dveh njegovih pristašev. Komunisti dolžijo Tardieua, da je toliko časa preganjal socialističnega ministra za notranje zadeve Rogra Salengra, da je slednji izvršil samomor. Francoski fašisti so očitali Salengru, da je tekom svetovne vojne dezertiral k Nemcem, in dasi je bil Salengro nedavno tega oproščen te obtožbe po častni sodniji, pa si je vendar obdelžitev vzel toliko h srečo, da je šel v smrt. Komunisti sedaj zahtevajo, da se aretira Tardieu, nadalje fašistovski urednik časopisa Gringoire in svak Tardieua Jean Chiappe, bivši načelnik policije v Parizu. Ministerski predsednik Blum je odredil sodnijsko preiskavo, ki naj dožene o vzrokih samomora Salengra.

Delavska poslava bila polrjena

Columbus, Ohio, 20. novembra. — Zvezna apelatna sodnija v tem mestu je v petek odločila, da je ohijska poslava, ki določa minimalne plače za mladostne in za ženske popolnoma ustavna. Splošno se je pričakovalo, da bo sodnija zavrgla dozdne postavo, toda v največje zadoščenje delavstva je bila poslava proglašena ustavna. — Toda dočim so sodniki v državi Ohio potrdili postavu, se pa ne ve, kaj bo naredila najvišja sodnija Zedinjenih držav, kamor bo sedaj poslava odposlana v končno odločitev. Enako postavu je naredila tudi država New York, toda je bila s petimi proti štirim glasovom zavrnjena od najvišje sodnije v Washingtonu, češ, da ni ustavna. Minimalna poslava države Ohio določa, da morajo n. pr. ženske, ki so zaposlene v perilnicah, dobivati najmanj 35 centov na uro plače, dočim sedaj mnogim plačujejo samo 25 ali še manj centov na uro.

Šole v Painesvillu

Iz bližnjega mesta Painesville, Ohio, se poroča, da bodo pristiljeni tam zapreti javne šole. Volivci so pri zadnjih volitvah odklonili zahtevo šolskega odbora, da se zvišajo davki v korist šolam. Šolski odbor pravi, da potrebuje za šole v Painesvillu letno \$196.000, na razpolago pa ima samo \$153.000.

Notica trgovcem!

Vse članice Progressive Merchants Association se prosi, da vrnejo takozvane "Cash certificates" August F. Svetku, tajniku tozadavnega odbora. Po 1. decembru dotični certifikati ne bodo več veljavni.

A. L. Hayes umrl

Mnogim Slovincem dobro poznani A. L. Hayes, bivši izvršni uradnik White kompanije, je včeraj naglo umrl na svojem domu.

Važna seja

Nocoj večer je zelo važna seja Kulturnega vrta v stari šoli sv. Vida ob 8. uri. Prav gotovo naj pridejo vsi zastopniki in zastopnice. — Centralni tajnik.

* Fay Webb Vallee, bivša žena znanega radio peva Valentine Vallee, je te dni umrla.

Slovenski councilman George Travnikar je proti visokemu zvišanju plač mestnim očetom

Cleveland. — Poročano je bilo, da so se mestni councilmani zadnji ponedeljek tajno posvetovali, če bi kazalo narediti postavu, glasom katere naj bi se zvišala plača mestnim očetom od \$1.800 na \$3.000 na leto.

30 izmed 32 councilmanov je bilo za zvišanje plač. Nasprotovale sta le councilman Ernest Bohn, republikanec, in councilman Reed, neodvisni demokrat. Sedaj se je pa oglasil slovenski councilman George Travnikar iz 2. varde, ki se je izjavil proti zvišanju plač mestnim očetom.

George Travnikar je za to, da ostane sedanja plača \$1.800 na leto, toda zagovarja idejo, da se plača councilmanom primerna odškodnina za izredne seje, h katerim morajo councilmani zahajati.

Councilman Travnikar je povedal, da večina councilmanov itak ne prihaja na izredne seje mestne zbornice, in mnogi se ne udeležujejo niti rednih sej. Zakaj plačevati councilmanom za nekaj, česar ne naredijo je rekel George Travnikar.

Ostali councilmani pa trdijo, da \$1.800 na leto ne zadostuje niti za stroške, ki jih imajo v zvezi s svojim uradom. Councilmani morajo mnogo občeati s svojimi volivci in biti slednjim vedno na razpolago. Če bi councilmani ne imeli še posebnega zaslužka poleg mesečne plače \$150.00, tedaj ne bi imeli nobenih councilmanov, se je izjavil mestni oče Edward Chapek, ki to predlagal v zbornici predlog za zvišanje plač mestnim očetom.

Med Greenom in Lewisom ne more priti do sprave. Oba delavska voditelja vztrajata v mržnji v škodo organiziranih delavcev

Tanipa, Florida, 20. novembra. Predsednik American Federation of Labor, William Green, je sinoči izjavil, da je John Lewis, predsednik premogarske unijske, neizprosni sovražnik njegov, da ne posluša nobenega poziva za spravo, da želi samo osebno maščevanje in da bica reko, ki je delila živež stradalci premogarjem ob času, ko je bila premogarska unija skoro uničena.

Ob istem času je konvencija American Federation of Labor bila premovala, da začne z masno organizacijo v industrijah. Enako masno organizacijo je dosedaj vodil vodja premogarjev John Lewis.

Državljska šola

Na Zahvalni dan, 26. novembra, se ne bo vršil pouk državljanski šoli na 55. cesti in St. Clair Ave. Prihodnji pouk se vrši v sredo 2. decembra, potem pa v četrtek 3. decembra, in potem vsak četrtek do 17. decembra, nakar pridejo božične počitnice. Učenci in učence v omejenih šoli sijajno napredujejo. Večino tvorijo naše ženske, ki kažejo nenavadno zanimanje za pridobitev ameriškega državljanstva. V sedanjo šolo je vpisanih 156 učencev in učenk.

Horn na sodniji

Včeraj se je začela sodnijska obravnava proti Maxu Hornu, poznanim sleparju, ki je oslepil mnogo naših ljudi s tem, da jim je dajal lote na pokopališčih za hranilne vloge na posojilnici. Horn se je predstavljal našim ljudem kot vladni zastopnik in predsednik posojilnice. Izvabil je od naših ljudi nad 100 tisoč dolarjev prihrankov, kot tudi državnih prosekutor v Clevelandu. Obravnava se je pričela včeraj in bo trajala več dni. — Karih 25 Slovincem je poklicanih za priče, ki trdijo, da so bili osleparjeni po Hornu.

K odkritju spomenikov

Zopet so se priglasi društva za korporativno udeležbo pri slavnosti odkritja spomenikov Ivanu Cankarju in Simonu Gregorčiču: društvo Presv. Sreča Jezusovega št. 172 KSKJ, dr. sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ, dr. Najsv. Imena župnije v Col. linwoodu in Klub slovenskih vdov.

Zboljšane plače

Vodstvo A. & P. verižnih trgovin naznanja, da je zboljšalo vsem svojim uslužbencem plače. Tozadevna pogajanja med uslužbenci in kompanijo so se vršila skoro eno celo leto, in včeraj je prišlo do poravnave. Zboljšanih plač bo deležnih 2.000 uslužbencev omenjene kompanije v Clevelandu. Nekaterim se bodo zboljšale plače za 20 odstotkov, in skupno zvišanje plač znaša letno \$250.000. Poleg tega so se pa tudi mnogim uslužbencem znižale delovne ure, ne da bi se plača znižala. Oni uslužbenci, ki delajo pri kompaniji od enega do treh let, dobijo letno en teden počitnic s plačo, uslužbenci pa, ki delajo nad tri leta pri kompaniji, dobijo dva tedna počitnic na leto in polno plačo. Tozadevna pogodba je bila včeraj podpisana.

Važna seja

Naznanja se vsem zastopnikom in zastopnicam za Jugoslovanski kulturni vrt, newburško okrožje, da je v nedeljo popol. ob 3. uri jako važna seja vseh zastopnikov v S. N. Domu na 80. cesti. Ker smo dosedaj skupno delovali s sosednjimi okrožji, je tudi sedaj naša dolžnost, da se dostojno pripravimo za odkritje spomenikov v jugoslovanskem kulturnem vrtu. Pridite vsi! — Predsednik.

V bolnico

S Svetkovo ambulanco je bila odpeljana v St. Alexis bolnico Mrs. Elizabeth Novak, 15303 Holmes Ave. Nahaja se v sobi št. 311.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, po pošti, \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 3d, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 276, Sat., Nov. 21, 1936

Bodoče naloge predsednika Roosevelta

II.

Med drugim ima predsednik na razpolago četvero poti, ki se jih more poslužiti.

1. Da pusti stvari kakor so, v upanju, da se bodo same od sebe uravnale in izravnale, brez kake akcije od strani vlade. Te poti bi se morda poslužil kak Hoover ali Coolidge, ne bo se je pa predsednik Roosevelt, ki ne verjame v politiko lenobe in nepristranskega gledanja.

2. Predsednik utegne napraviti poizkus uzakonitve novih postav, podobnih NRA in AAA, toda te postavbe bi bile bolj skrbno naštudirane, da bi lahko pasirale najvišje sodišče ali pa da bi najvišje sodišče zavzelo napram njim drugačno stališče.

3. On utegne izročiti odgovornost vladam osem in štiridesetih posameznih držav. Toda tudi to bi bil način, ki je povsem tuj politiki predsednika Roosevelta in njegovim idejam, kako je treba izvršiti delo.

4. Prizadevanje za sprejetje posebnega amendmента ali dodatka k ustavi Zedinjenih držav, ki bi dal vladi polno moč reguliranja in kontroliranja industrijskih in agrikulturnih zadev Zedinjenih držav v dobrobit vsega naroda.

In vsa znamenja kažejo danes na to, da se bo predsednik Roosevelt poslužil tega, zadnje omenjenega načina.

Še pred letom dni bi utegnil pomeniti poizkus uzakonitve novega amendmента, politični samomor. Toda danes pa je položaj povsem drugačen.

Pred vsem ne smemo izpustiti izpred oči dejstva, da je bil predsednik ponovno izvoljen in da ima samo še štiri leta svojega predsedništva. To se pravi, da bo deloval in ukrepal tako, kakor bo menil, da je po njegovem mnenju najbolje za ameriški narod.

Dalje ne smemo prezreti nadaljnjega dejstva, ki je naredilo na predsednika najgloblji vtis. On je danes prepričan, da je prišlo ljudstvo vseh ameriških držav in vseh slojev smatrati deželo kot enokomorno celoto in da je to ljudstvo danes prepričano, da je prosperiteta ene države ali okraja v največji meri odvisna od vseh drugih držav in okrajev dežele.

Tu ga čaka ogromno, naravnost kolosalno delo, toda kdo si upa dvomiti v moza, ki je stal one sobote večer pred volitvami pred tisoč in tisoč glav množico v Madison Square Garden v New Yorku ter izrekel sledeče besede:

"Seveda si bomo tudi v bodočnosti prizadevali izboljšati delavske razmere ameriškega delavstva — reducirati dolge ure, povečati plače, ki povzročajo gladovanje, odpraviti delo otrok in uničiti znojarnje (sweatshops).

"Seveda si bomo tudi v bodoče prizadevali končati vsak monopol v businessu, prizadevali si bomo podpirati kolektivna pogajanja, končati krivično kompeticijo in odpraviti nečastne trgovinske metode.

"Za vse to smo se komaj pričeli boriti!

"Seveda bomo tudi v bodoče nadaljevali s svojimi prizadevanji v dobrobit ameriških farmerjev. Z njihovo kooperacijo bomo storili vse, kar bo v naši moči, da preprečimo kupičenje odvsih pridelkov, ki ruširajo njihove cene. Mi bomo nadaljevali s uspešno akcijo za boljše izkoriščanje zemlje, za obodritev farmerskih zadrug, za zavarovanje žetve in živil.

"Za vse to smo se komaj pričeli boriti!

"Seveda bomo tudi v bodoče nadaljevali s svojo pomočjo pohabljenim, slepim, s pomočjo denarja, z zavarovalnino za nezaposlene in z zaščito onih, ki so od starosti onemogli.

"Tudi za te stvari in še za druge, smo se komaj pričeli boriti! ...

Torej ali ni predsednik Roosevelt dovolj jasno in razločno izpovedal smernice svoje bodoče politike? Da, dovolj jasno jih je izpovedal, zato je bilo zanj in za delo, ki ga je že izvršil, toliko entuziazma in ljubezni od strani ameriškega delavstva in toliko smrtnega sovraštva od strani ameriškega velekapitala! Zato so si razni Fordi, Rockefellerji, Du Pontji in ostali zastopniki ameriških kapitalistov tako strašno prizadevali, da se odstrani tega moza iz Bele hiše in da se spravi vanjo lutka, slamnatega mozička, ki bi plesal tako, kakor bi mu oni godli — kansaškega gubernerja Landona! Toda v srečo ameriškega delavstva, so jim njih načrti spodleteli, ko je ljudska volja, ki je bila podobna silnemu gorskemu plazju, določila, da ima ostati na krmilu dežele mož, ki je res — cel MOŽ!

Rev. M. Jager:

Cankar-Gregorčičeva akademija

Na Zahvalni dan, zvečer ob mož, kolikor bo to seveda moč, se bo vršila v Grdinovi goče pokazati v kratko odmer-dvorani. Na dan, ko bomo od-krili tema dvema velikima mo-žema spomenike v našem kul-turnem vrtu. To se bo zgodilo popoldne, zvečer pa bo slavnostna Akademija, njima v po-čast. To bo prireditve, kjer bomo skušali našim ljudem po-kazati veličino teh dveh naših osebe, v katere namen oziro-

ma v čigar čast je prirejena. Akademija ni veseloigra, ampak je nekaj precej globljega, je nekaj znanstvenega. Zato kdor pričakuje, da se bo na Akademiji smejal, kakor pri kakih burkah, naj raje ne pride zraven. Kdor pa ima smisel, kdor pa je dovzeten za no-tranjo lepoto, za duhovno le-poto, naj pride! Naj pride zlasti na to Akademijo, v po-čast Ivanu Cankarju in Simo-nu Gregorčiču!

Ves spored bo o njiju govo-ril. Vse pesmi, vse recitacije, vsi govori bodo samo nju ope-vali, samo nju opisovali, Iva-na Cankarja in Simon Gregor-čiča. Prav za prav bosta go-vo-va samo dva: slavnostni go-ovor o Ivanu Cankarju in slavnostni govor o Simonu Gregor-čiču. Govorila ju bosta moža, na katere se zanesemo, da res poznata Ivana Cankarja, ozi-roma Simona Gregorčiča, in to sta: Mr. Ivan Zorman, ki bo pokazal veličino Ivana Cankar-ja, in Rev. Milan Slaje, ki nam bo predstavil goriškega slav-ka, Simona Gregorčiča. Dru-gih govorov na tej Akademiji ne bo. Vsi drugi razni po-zdravni govori raznih odpo-slancev društev in korporacij in podobno bodo izvršeni pri popoldanski slavnosti. Poleg teh dveh edinih govorov so na sporedu primerne deklamacije, ki v pesniški obliki opisujejo odličnost naših dveh slavljencev, oziroma nam kažejo lepoto njihuna pisateljskega ustvar-ja. Z govori in deklamacijami pa se bodo prijetno me-njavale pesmi, ki jih bodo za-peli razni zbori. Pri tem bodo sodelovali: zbor iz Newburga "Slovenija" in "Zvon," zbor "Ilirija" iz Collinwooda, naš domaći "Baragov zbor," pa še odrasli mladinski oddelek Baragovega zbora. Članice tega odraslega mladinskega zbora bodo po večini tudi podajale deklamacije in recitacije. Zbo-ri bodo nastopili osemkrat te-ko-tem celega sporeda in odpeli 15 pesmi, moških, ženskih in mešanih zborov. Peli bodo skoro izključno Gregorčičeve pesmi, da se tudi tako poka-že veličino Simona Gregorčiča, čigar pesmi so tako pevne, da jih je cela vrsta uglasbenih, več jih je postala prava ljud-ska last, postale so popolnoma narodne pesmi. Kdo ne po-zna zlasti one "Rože je na vrtu plela"? To pesem bodo za-peli skupno vsi zbori, približno 140 pevcev in pevk, v harmoni-zaciji Ivana Zormana. Kot sklepno točko bodo pa zbori zapeli skupaj tudi ono večno-lepo Gregorčičevo "Nazaj v planinski raj!", ki so jo zapeli pesniku samemu, predno so od-peljali njegovo truplo "Nazaj v planinski raj" njegov, da po-čiva v svojem rojstnem planin-skem rajju, po katerem je ved-no hrepenel. Tedaj, ko so za-peli to pesem ob njegovem zad-njem slovesu iz sončne Gorice, ni ostalo nobeno oko suho. Ta pesem v Nedvedovi kompozici-ji, bo ostala večna umetnina. Kot sklepno točko jo bodo za-peli zbori na tej Akademiji. Pevske točke na tej Akade-miji bodo že kar en cel koncert, toliko jih je.

Dasi bo ta Akademija res-nega, slovesnega značaja, ven-dar ne bo prav nič dolgočasna, ker se petje prijetno menjava z deklamacijami in govori. Poleg tega bodo govori in de-klamacije nekaj izbranega, ki bodo resnično pokazali veličino teh dveh naših slavljencev, ko-likor jo bo le mogoče pokazati v kratko odmerjenem času dveh ur. Na toliko časa je namreč preračunana cela Aka-demija, s presledkom 15 mi-nut.

Prepričani smo, da boste Slovenci radi prišli na to Aka-demijo in da bo število 420 se-dežev še premajhno za vse, ki se zanimajo za ta dva naša velika moža. Zato si preskr-bite vstopnice čimprej, ker so

že v predprodaji po vseh na-ših naselbinah v Clevelandu. Obrnete se pa zanje lahko tudi naravnost na tajnika Kultur-nega vrta Mr. Joseph Grdina, ki oskrbuje prodajo vstopnic. Vstopnice so vse po 50c.

Slovenci, pridite na Zahval-ni dan v Grdinovo dvorano, da dostojno proslavimo naša ve-lika moža, Ivana Cankarja in Simona Gregorčiča!

Srebrnomašnik, bod' pozdravljen!

Cleveland (Newburg), O.—Še en dober mesec in ponovno se bo v praznično obleklo vsa fara sv. Lovrenca. Zvonovi bodo veselejši in radostnejši zvonili ter naznanjali, da se vrši izvanreden dogodek v naši fari. Na 27. decembra bomo rekli: Srebrnomašnik, bod' pozdravljen!

Da, tega dne se vsi že zdaj veselimo in zato so se zbrali vsi zastopniki društev fare sv. Lovrenca zadnjo nedeljo ter soglasno sklenili, da se vrši slavnost na najlepši način. Do-poldne bo slovesna sv. maša, opoldne obed v SND in zvečer pa krasen pevski koncert društva Slovenija v SND v počast srebrnomašniku.

Že zdaj se vse veselo priprav-lja na to redko slavlje, ki bo prvo te vrste pri fari sv. Lovrenca, kar fara obstoji. Vem, da se z nami veseli vsa cleve-landska naselbina in vsa ame-riška Slovenija. Č. g. kanonik si je pridobil vsa srca vseh lju-di. Njegovi lepi zgledi, njego-va naklonjenost do vsakega, njegova privlačna beseda, z vsem tem si je pridobil vsakega, ki ga je prvič slišal.

Ni mi potreba veliko pisati, kdo da je ta srebrnomašnik, ime Father Oman, zadostuje. Takoj vsak ve, kdo je. Koliko lepih člankov je Father Oman spisal, ki jih je vsak z užitkom čital tekom osem let kot gl. duhovni vođa KSKJ v Glasilu, Slavne "Newburške novice," kot z maslom namazane, se najprej prebera, ko se dobi Ameriško Domovino v roke. Komaj jih čakamo, kdaj pridejo. Vse je zanimivo, kar je na-pisano. Dober ali slab, vsak Father Omana spoštuje.

Da, pred 25 leti so se radovali pri sv. Stefanu v Brockway, Minn. Dne. 27. decembra 1911, ko se je vršila prva ali nova maša, takrat so bili tudi dragi starši, bratje in sestre in številni Omanovi prijatelji navzoči. Vse se je radovalo, najbolj pa starši, ki so toliko žrtvovali in trudili, da so svojega sina iz-študirali za duhovniški stan. Gotovo je bila ljuba mamica najbolj vesela, ko je videla si-na duhovna pred oltarjem, ko je prvič zapel slavo Bogu. V očeh materinih so bile solze ve-selja. Zadoščena je bila, ves-trud staršev je bil tedaj popla-čan. Danes uživata plačilo pri Bogu za vse njih skrb in trud.

Njiju sin, Father Oman, je pa naš. Naš, pravim. On skrbi za nas farane, prav po očetov-sko skrbi. Za vse je enak. On daruje za nas sv. maše in prosi Boga, da bi bili tudi mi njegovi in zvesti tudi Bogu.

Zato se bomo tudi mi skupno zbrali na dan srebrne sv. maše, ki jo bo daroval slavljencev 27. decembra ob veliki udeležbi faranov sv. Lovrenca in drugih prijateljev. Ta dan bo lepše zvonilo in še bolj goreče se bo molilo ter najlepše zapelo: Sre-brnomašnik, bod' pozdravljen! To Vam tudi kličemo že zdaj vsi. Vsi Vaši farani Vam že-limo, da bi Vas Bog ohranil še 25 let zdrave in da bi obhajali zlato mašo v naši fari, pri sv. Lovrencu.

Anton Meljač.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

Lojze Rozman:

Za kulisami španske civilne vojne

Ko je 18. julija tega leta izletniški parnik odplul iz Hamburga brez potnikov. Me-sto potnikov je vozil s seboj 18 težkih bombnih aeroplanov najmoderneje konstrukcije in četo nacijskih častnikov. Par-nik je pristal v Emdenu, kjer je natovoril premore ter veliko po-šiljko bomb in municije za to-pove ter strojne puške od Krup-povih tovarn v Essenu. Tudi iz drugih nemških pristanišč so odhajali parniki s sličnim to-vorom. 7. avgusta je parnik Monte Sarmiento odplul proti Lizaboni s štirinajst velikimi aeroplani, veliko pošiljko stroj-nih pušk in raznega vojnega materijala. Mesto potnikov je bilo na krovu dve sto petdeset inštruktorjev in pilotov.

Prve dogovore z Nemčijo je vodil general Sanjurjo, ki je iz-gubil življenje v aeroplanski nesreči takoj ob začetku civil-ne vojne. On je organiziral vstajo monarhistov leta 1932 ter je bil odmenjen prevzeti važno mesto v bodoči fašistični vladi. Februarja in zopet mar-ca 1936 je obiskal Hitlerja in se vrnil v Madrid v spremstvu Canarisa. Ko je bil v Nemčiji, je obiskal več tvornic za orožje in municijo ter dal velika na-ročila za vsakovrsten vojni ma-terijal. Podpisala sta ta na-ročila Gil Robles kot politični zastopnik in Juan March kot finančni porok.

Naj pokličem v spomin do-godek, ko je španska vladna križarka ustavila ter preiskala tovor nemškega parnika Kame-run. Berlin je protestiral in na pritisk francoske vlade je bil Kamerun izpuščen. Tedaj je Jaj Allen, dopisnik Chicago Tribune, pisal sledeče: "V San-ta Polonia (Portugalska) je Kamerun iztovoril tovor malih tankov, zračnih bomb, pušk, ročnih granat in aeroplanskih sestavnih delov. Druga nem-čadja Wisberg pa je pripeljala raznovrsten vojni material."

Na splošen pritisk evropske demokracije je Nemčija 24. av-gusta končno izdala prepoved izvažati orožje v Španijo. Dne 2. septembra pa je Rihard Mower poslal Chicago Daily News kabelsko brzojavko sle-deče vsebine: "Javnost, ki se je bila po izjavi nevtralnosti od strani evropskih držav po-mirila, je zopet ponovno raz-burjena, kar Nemčija, Italija

(Dolge na 3. strani)

Canaris je bil Nemčiji še v korist po vojni, ker so njegove zveze s špansko vlado pripomo-gle k tajnemu oboroževanju Nemčije. Med letom 1922 ter 1933 je šestkrat potoval v Španijo kot tajni odposlanec nemškega generalnega štaba. Ladjedelnice v Echevarietu so zgradile precej podmornic za nemško vojno mornarico. Pla-čane so bile iz "črne blagajne," katero je nemška vlada tajno vzdrževala v ta namen.

Vsa stara podmorniška opo-rišča so bila obnovljena ter njih število se je še povečalo. Juan March, ki financira da-našnje vstajo, in pa Canaris sta bila že med svetovno vojno v tesnih prijateljskih stikih. March je tedaj vodil pomorsko zavarovalno družbo, pri kate-ri so zavezniki zavarovali svo-je trgovske ladje proti napadu nemških podmornic. Za goto-vo odškodnino je Canaris izpo-sloval protekcijo za zavarova-ne ladje, da jih Nemci niso nadlegovali. Da sta bila ta dva moža v zvezi prav do iz-burva revolucije, nam svedoči dejstvo, da so se March, Cana-ris, Mola in Gil Robles sestali koncem junija meseca. Naj-brže so tedaj zaključili dogo-vor glede nemške pomoči. Španska ljudska vlada, ki je bi-la skrajno zaposlena s konsoli-dacijo notranjih zadev, se ni brigala za Canarisa in njegovo delovanje. Kasneje se je zve-delo da sta Canaris, ki je med tem že postal admiral nemške mornarice, in Gil Robles, ki je bil tedaj španski vojni mini-ster, že pred enim letom skle-nila obvezno vojaško pogodbo, da Španija stavi nemškim pod-mornicam vsa svoja pristanišča na razpolago.

Dne 31. julija t. l. je javnost prvič zaznala, da Nemčija di-rektno pomaga španskim upo-rnikom. Dan poprej je nemški

izletniški parnik odplul iz Hamburga brez potnikov. Me-sto potnikov je vozil s seboj 18 težkih bombnih aeroplanov najmoderneje konstrukcije in četo nacijskih častnikov. Par-nik je pristal v Emdenu, kjer je natovoril premore ter veliko po-šiljko bomb in municije za to-pove ter strojne puške od Krup-povih tovarn v Essenu. Tudi iz drugih nemških pristanišč so odhajali parniki s sličnim to-vorom. 7. avgusta je parnik Monte Sarmiento odplul proti Lizaboni s štirinajst velikimi aeroplani, veliko pošiljko stroj-nih pušk in raznega vojnega materijala. Mesto potnikov je bilo na krovu dve sto petdeset inštruktorjev in pilotov.

Prve dogovore z Nemčijo je vodil general Sanjurjo, ki je iz-gubil življenje v aeroplanski nesreči takoj ob začetku civil-ne vojne. On je organiziral vstajo monarhistov leta 1932 ter je bil odmenjen prevzeti važno mesto v bodoči fašistični vladi. Februarja in zopet mar-ca 1936 je obiskal Hitlerja in se vrnil v Madrid v spremstvu Canarisa. Ko je bil v Nemčiji, je obiskal več tvornic za orožje in municijo ter dal velika na-ročila za vsakovrsten vojni ma-terijal. Podpisala sta ta na-ročila Gil Robles kot politični zastopnik in Juan March kot finančni porok.

Naj pokličem v spomin do-godek, ko je španska vladna križarka ustavila ter preiskala tovor nemškega parnika Kame-run. Berlin je protestiral in na pritisk francoske vlade je bil Kamerun izpuščen. Tedaj je Jaj Allen, dopisnik Chicago Tribune, pisal sledeče: "V San-ta Polonia (Portugalska) je Kamerun iztovoril tovor malih tankov, zračnih bomb, pušk, ročnih granat in aeroplanskih sestavnih delov. Druga nem-čadja Wisberg pa je pripeljala raznovrsten vojni material."

Na splošen pritisk evropske demokracije je Nemčija 24. av-gusta končno izdala prepoved izvažati orožje v Španijo. Dne 2. septembra pa je Rihard Mower poslal Chicago Daily News kabelsko brzojavko sle-deče vsebine: "Javnost, ki se je bila po izjavi nevtralnosti od strani evropskih držav po-mirila, je zopet ponovno raz-burjena, kar Nemčija, Italija

(Dolge na 3. strani)

Canaris je bil Nemčiji še v korist po vojni, ker so njegove zveze s špansko vlado pripomo-gle k tajnemu oboroževanju Nemčije. Med letom 1922 ter 1933 je šestkrat potoval v Španijo kot tajni odposlanec nemškega generalnega štaba. Ladjedelnice v Echevarietu so zgradile precej podmornic za nemško vojno mornarico. Pla-čane so bile iz "črne blagajne," katero je nemška vlada tajno vzdrževala v ta namen.

Vsa stara podmorniška opo-rišča so bila obnovljena ter njih število se je še povečalo. Juan March, ki financira da-našnje vstajo, in pa Canaris sta bila že med svetovno vojno v tesnih prijateljskih stikih. March je tedaj vodil pomorsko zavarovalno družbo, pri kate-ri so zavezniki zavarovali svo-je trgovske ladje proti napadu nemških podmornic. Za goto-vo odškodnino je Canaris izpo-sloval protekcijo za zavarova-ne ladje, da jih Nemci niso nadlegovali. Da sta bila ta dva moža v zvezi prav do iz-burva revolucije, nam svedoči dejstvo, da so se March, Cana-ris, Mola in Gil Robles sestali koncem junija meseca. Naj-brže so tedaj zaključili dogo-vor glede nemške pomoči. Španska ljudska vlada, ki je bi-la skrajno zaposlena s konsoli-dacijo notranjih zadev, se ni brigala za Canarisa in njegovo delovanje. Kasneje se je zve-delo da sta Canaris, ki je med tem že postal admiral nemške mornarice, in Gil Robles, ki je bil tedaj španski vojni mini-ster, že pred enim letom skle-nila obvezno vojaško pogodbo, da Španija stavi nemškim pod-mornicam vsa svoja pristanišča na razpolago.

Dne 31. julija t. l. je javnost prvič zaznala, da Nemčija di-rektno pomaga španskim upo-rnikom. Dan poprej je nemški

"Nevihla" v Collinwoodu

V skrbah, da bi naša društve-na blagajna zdajle koncem leta ne ostala preveč na suhem, ob-enem pa tudi obhajamo 6 letnico obstoja naše podružnice št. 41 SZZ, smo se članice namenile po-dati še eno prireditev to leto in sicer "Nevihla," burko v treh dejanjih. Prav za prav ni dosti nevihte, ampak je bolj podobna vozlu, pa še prav zavozlanemu. Kako se bo ta voz razvozlat, boste videli v nedeljo 22. novem-bra v Slovenskem delavskem do-mu na Waterloo Rd., začetek točno ob sedmih zvečer.

Vabljeni ste vse članice, naše in sosednjih podružnic in vse cenjeno občinstvo, da se te naše prireditve udeležite. Smeha bo na koše in gotovo bomo vsi za-dovoljni. Naša dekleta in fantje igralci se pridno učijo in v naj-večjo zahvalo za njih trud in po-žrtvovanost jim bo, ako napol-nimo dvorano do zadnjega ko-tička. Vstopnina bo samo 40c, samo za ples 25 centov.

Med odmori nastopijo Vadna-lovi.

Pa še nekaj, tudi door prize bo in še lep, da ga bo vsak vesel, ki ga bo dobil. Po igri bo pa za vse dobro preskrbljeno v spod-njih prostorih. Za plesalčine bo igral Kristof orkester. Na veselo svidenje torej v nedeljo 22. novembra.

E. Starin.

ORLOV

LETNI

VELIKI

puranov
BAZAR

prihodnjo nedeljo
22. novembra

V PRITLIČJU CERKVE

SV. VIDA

Pridite po purana za
Zahvalni dan

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Želodčno
zdravilo
iskreno
priporočano

Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.
Name _____
Address _____

Pri vsch
drugistih

KOT DOMA

Poslužne sobe v našem pogrebniškem domu so bile začetne, dekorirane in opremljene z namenom, da bodo privlačne, udobne sobe, ki bodo podobne praviemu domu.

Ta domačnost odzvanja slike trgovskega podjetja in stvari atmosfero, ki jo cenijo oni, ki se poslu-žujejo naše postrežbe.

AUGUST F. SVETEK
LICENSED FUNERAL DIRECTOR
478 E. 152ND ST. KENMORE 2016

ZA KULISAMI ŠPANSKE CIVILNE VOJNE

(Nadaljevanje z 2. strani)
in Portugalska vključijo orožje upornikom. Dva nemška parnika sta iztovorila zadnjo nedeljo v Lizaboni orožje in municijo za čete generala Emilio Mola ...

Hearstovo časopisje, ki odkrito simpatizira z uporniki, je prineslo pismo dopisnika H. R. Nickerbocker-ja z dne 16. septembra: "... Pristali smo na aerodromu v Sevilji z manj formalnosti in sitnosti, kot na londonskem Croydonu ... Polje je posuto z aeroplani. Videl sem deset največjih Junkerjev, ki so bili pobarvani zeleno ter nemške številke zakrite. Bilo je tudi nekaj Savoia Marchetti letal in en Douglas trimotornik. Vsi aeroplani so bili opremljeni z orodjem za bombe ..."

Arthur Koestler, dopisnik News Chronicle piše dne 17. septembra, da je videl v Sevilji več nemških letalcev in da je nek Bernhard zahteval legitimacijo od vsakega posetnika aerodroma. Pravi, da so uporniški piloti rabili nemške bombe aeroplane in da je 24. avgusta fašistični list, La Taide, poročal na naslovni strani z velikimi črkami: "Getafe bombardiran od Junkerjev!" Ti nemški aeroplani so nosili mesto nemških znakov črko X brez vsake številke. Potrdil je govorico, da se nahaja v Sevilji slavnemu nemškemu letalcu Gerhardt Fieseler kot poveljnik dvanajstih Fieseler strojev. Trdil je, da se nahaja v uporniški zračni floti najmanj sto nemških pilotov.

Da je tudi Italija šla roko v roki s španskimi fašisti, je bilo znano še poprej, predno je bilo več italijanskih aeroplanov prisiljenih pristati v francoskem Maroku. Na 26. in 27. julija je tvornica Breda delala noč in dan, da je dovršila tri najst bombnih aeroplanov, ki so bili poslani s Sardinije v Maroko. Dne 4. septembra je zvečala francoska vlada, da je italijanski parnik izkrcal štiriindvajset aeroplanov deset dni, potem, ko je Musolini objavil embargo na izvoz orožja v Španijo. News Chronicle poroča 12. septembra, da se je sedem novih italijanskih aeroplanov udeležilo zračnega napada na Madrid. Londonski Times omenja, da se je mnogo italijanskih letalcev izkazalo v zračnih napadih na vladna mesta. Tudi Allen in Knickerbocker večkrat poročata o italijanskem vojnem blagu in o delovanju italijanskih letalcev in poudarjata dejstvo, da je italijanska vojna uprava posodila te pilote uporni armadi.

Vloga Portugalske je več ali manj pasivna, toda ne manj važna kot pa vloga Nemčije ali Italije. Portugalska nima tvornice za municijo. Tudi nima dovolj težkega topništva, da bi zamogla izdatno pomagati upornim četam. Vendar pa je pomoč, katero nudi upornikom, odločilnega pomena. Odprla je na široko vrata trgovini z orožjem in municijo. Ustavila je na eni strani trgovino z orožjem z legitimno špansko vlado s tem, da je proglasila nevtralnost, na drugi strani pa je podpirala tihotapstvo orožja preko meje. Pribežnike, prišleke ljudske vlade, ki so prihajali na portugalska tla, je izročala upornikom, da so jih postreljali kakor stekle pse. Priznala pa je proklamacijo upornikov, ki so jo izdali revolucijarni diplomatje v Lizaboni, ter dovolila, da smejo uporniške čete svobodno hoditi preko meje.

Pribito je dejstvo, da to postopanje Portugalske nikakor ne izvira iz simpatije do španskih fašistov. Salazar-jeva diktatura nima opore v narodu.

Upor mornarjev na vojnih ladjah v Lizaboni nam jasno kaže, da portugalsko ljudstvo upa na zmago ljudske vlade v Španiji, da bi se potem tudi sami mogli otresti lastnega jarma. Portugalski diktator se dobro zaveda tega dejstva, zato se je obotavljaj pristopiti k londonski nevtralnostni komisiji do 27. septembra.

Nič ni čudnega, da so fašistični diktatorji evropski prihiteli na pomoč bratcem v Španiji. Z enako pravico bi se bile demokratske vlade lahko pridružile lojalistom in vladi, ki je bila akreditirana zastopnica španskega ljudstva. Toda to se ni zgodilo. Ljudska vlada v Franciji je proglasila nevtralnost. Šla je celo tako daleč, da ni dovolila izvoza orožja, ki je bilo naročeno že mesece pred začetkom civilne vojne. Leon Blum je bil sicer pripravljen iti špancev na pomoč, toda radikalni socialisti pod vodstvom Daladier-ja ter Herriot-a so zapretili z izstopom iz vlade, ako se takoj ne proglasi striktna nevtralnost, češ, da si mora Pariz ohraniti prijateljstvo Anglije za vsako ceno.

Brezdvomno je pripisovati pritisku iz Londona, da se Francija ni pridružila Madridu. Večina angleškega časopisja je dan za dnem ubijalo narodu v glavo, da bi zmaga španske ljudske vlade bil zmaga komunizma. Vso to gonjo je sigurno dirigiral fašizem. V svoji proklamaciji general Franco imenuje tri države, ki so naklonjene upornikom in to so Nemčija, Italija in Anglija. Precejšnje število angleških privatnih letal se nahaja v revolucijonarnih vrstah.

Toda z vidika mednarodne politike bi London na vsak način moral priskočiti na pomoč socialistom, kajti zmaga fašizma v Španiji piše z ognjenimi črkami smrtno obsodbo angleškemu gospodstvu v Sredozemskem morju. Zmaga fašizma bi bila triumf Rima in Italija bi zagospodovala celemu Levantu. Iz zanesljivih virov se poroča, da je general Franco obljubil Italiji pristanišče Ceuta kot kompenzacijo za njeno pomoč. Ceuta leži ob afriškem obrežju prav nasproti Gibraltarja. Ta postojanka v italijanskih rokah bi popolnoma paralizirala pomen angleške trdnjave. Balearski otoki bi istotako presli v last Italije. Nemčija pa bi dobila del španskega Maroka.

Dne 15. avgusta je francoska vlada potom angleškega poslanika, Sir George Clerk-a, predlagala vsestransko nevtralnost v španskem konfliktu. Pariz je brez dvoma pričakoval, da bi tak dogovor bil nekak strelodov za politično napetost, povzročeno po španski revoluciji. Radi strahu pred novo evropsko vojno je Francija popolnoma pozabila na dejstvo, da je španska ljudska vlada bila upravičena zahtevati pomoči. Istotako je francosko ljudstvo prezrlo fakt, da bi z zmago upornikov v Španiji Francija bila popolnoma obdana od fašističnih držav. Dočim je francoski fašizem danes še brez pravega vodstva, vendar je možnost civilne vojne v Franciji na dlani, ako zmaga revolucija.

Fašizem je vse navprek dolžil Francijo, da je prelomila svojo nevtralnost ter pošiljala orožje v Madrid. Le Jour, Action Française in Voelkscher Beobachter ter Mosleyjev Facist so trdili, da je francoska vlada poslala v Madrid letala, strojne puške, topove in municijo. Resnično je samo eno dejstvo, namreč da je Francija iz obrtnih uni in delavske stranke poslala dvaindvajset letal v Španijo. Toda po razglasitvi nevtralnosti pa je vzeti taka in enaka poročila

bolj skeptično. Nasprotno, nevtalci so se pritoževali, da Francija izvaja pogoje nevtralnostnega pakta vse preveč rigorozno in da bo tako postopanje stvari več škodilo kot pa koristilo.

Manchester Guardian poroča dne 4. septembra: "... Angleški ambulančni oddelk, ki je pred kratkim dospel v Španijo, je na celi poti preko Francije užival kar največjo gostoljubnost, toda ko je prišel do španske meje, so pa francoski obmejni stražniki preiskali vsak najmanjši zaboj ali zaboj ...". Enake pritožbe je bilo iz Švedske in Belgije. Blumova vlada je dobro vedela, da so francoski fašisti pošiljali orožje preko Švice in da so francoski uradniki v Francoskem Maroku dali fašistom več stotisoč frankov ter služili upornikom z važnimi strategičnimi nasveti in vojaškimi izvedenci.

Je li pa španska ljudska vlada dobila pomoč kje drugje? Kar najbolj vestno preiskovanje je odkrilo samo en slučaj, da je Mehika sredi avgusta poslala dvajset tisoč pušk in dvajset milijonov nabojev v Madrid. Predsednik Lazaro Cardenas je, kakor poroča The New York Times, opravičeval svoj korak s tem, da je madridska vlada ustavna in da vežejo Mehiko in Španijo prijateljske vezi. Zadržne čase je Rusija začela pretiti, da bo izstopila iz nevtralnostnega pakta, ter šla na pomoč ljudski vladi, ako Italija in Nemčija ne bosta prenehali pošiljati orožja upornikom. Kolikor je tej ruski grožnji verjeti, je težko reci. Vendar kot kažejo zadnja poročila, da so vladne čete dobile ojačenja, se nam nehoti dozdeva, da je kje daleč v ozadju ruski medved. Delavske organizacije po celim svetu so nabirale prispevke za ranjence in reveže, toda kot pravijo, je ves denar bil porabljen izključno za svrhe, v katere je bil naboran. Ljudska vlada ni bila deležna prav ničesar.

Kakšen bo konec tega bratskega klanja, je težko reči. V celi zadevi vidimo boj dveh principov in naj zmaga eden ali drugi, načelo, ki bo doseglo zmago, bo brez dvoma vplivalo na razvoj evropske politične situacije ...

Francija pošilja bojne ladje v španske vode

Paris, 20. novembra. Ko je francoska vlada dognala, da je vlada španskih upornikov blokirala pristanišče Barcelona, je odredila, da se odpošljeta dve francoski bojni ladji pred Barcelono. Tja je odplula ena križarka in en terpedni rušilec. Francija je izjavila, da francoskih trgovskih parnikov ne sme nihče ovirati.

Slavni hrib železne rude, Kirnavara, ima 280 milijonov ton rude.

Človek, ki je šepal, je prvi prišel okrog sveta, in to je bil Magalhaes.

MALI UGLASI

Delo na farmi

Sprejme se poštenega moža, ki se razume na delo na farmi. Plača po dogovoru. Zglasite se po 5. uri zvečer na 15819 Arcade Ave. 277

Naprodaj je

plivnica in restavrant na St. Clair Ave. v jako prometnem kraju. Nizka najemina. Naprodaj je tudi vsa oprema, licenca za vino in pivo. Lastnik mora prodati radi bolezni. Pokličite MEloose 5951, ali se zglasite na 4735 Fenwick Ave.

Soba se odda

za enega fanta. Prost vhod. Kuhinja na razpolago. Vprašajte na 1246 E. 58th St.

NE POZABITE

da gre **PUBLIC CLOTHES**, 6301 St. Clair ave., iz businessa in da imate zdaj lepo priliko kupiti obleke, suknje in površnike po skrajni nizki ceni.

Obleke in suknje po \$12.95, površniki po \$8.95, deške in moške hlače po 95c, deške cbleke po \$5.95, moške praznične hlače po \$1.45.

Trgovina je odprta do 9. zvečer, v soboto do 10. ure.

Okoristite se s to priliko in prihranili si boste mnogo denarja.

PUBLIC CLOTHES CO.

6301-03 St. Clair Ave.
vagal 63. cesta.

PRIPOROČILO

Rojakom vljudno priporočam svoje gostilniške prostore, ki so odprti vsak dan do 2:30 zjutraj. Fina žganja, sveže pivo in razna vina. Se priporočam za obilo udeležbo.

ANTON PETKOVŠEK

965 Addison Rd.

(Nov. 21., 27.)

Trgovina

naprodaj. Mesnica in grocerija. Proda se po zelo nizki ceni. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (276)

Restavrant naprodaj

Vdova bi rada prodala restavrant, ki ima dovoljenje za točenje 6% pive in vina. Licenca je veljavna še za 9 mesecev. Prostor se nahaja na St. Clair Ave. Proda se po nizki ceni. Za pojasnila se obrnite na Mihaljevič Bros., 6031 St. Clair Ave. (276)

FR. MIHČIČ CAFE

7202 ST. CLAIR AVENUE

Night Club

6% pivo, vino, žganje in dober prihranek. Se priporočamo za obisk.

Odprto do 2:30 zjutraj

Norwood Sweet Shoppe

Mrs. Frances Krašovic
6201 St. Clair Ave.
(zraven Norwood gledališča)
NAJFINIŠI CANDY, SLADOLED

Frank Klemenčič

1051 Addison Rd.

SLOVENSKI BARVAR

IZVRSTNO DELC. ZMERNE CENE

HEnderson 7757

ZA DORRO PLUMBINGO IN GRETJE POKLIČITE

A. J. Budnick & CO.

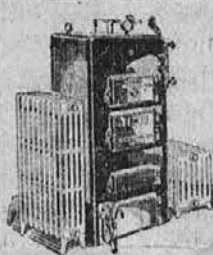
PLUMBING & HEATING

6707 St. Clair Ave.

Tel. HEnderson 3289

976 E. 250th St.

Res. KEamore 0238-M

Denite v hišo furnes sedaj in plačajte jeseni!

SEDAJ JE PRAVI ČAS!

Steam, Hot Water, Hot Air Furnaces. Oplačujete po \$10.00 na mesečne obroke. Popravljamo in čistimo vseh vrst furneze in boilerje. Vprašajte za slovenskega zastopnika Stefan Robash.

WOLFF HEATING CO.

HEATING ENGINEERS

9703 North Boulevard Tel. GL 9218-9219

Poleg vsega drugega dobrega na Zahvalni dan, imejte na mizi za končni in glavni priboljšek

RACETOV SLADOLED

Na Zahvalni dan je navada, posebno zdaj, ko so boljši časi, da je miza obložena z izbranimi jedili. In da bo kosilo popolno v vsakem oziru, morate servirati svoji družini tudi

RACETOV SLADOLED

ki je priznано najboljši in najokusnejši.

Pridite ponj k nam v našo moderno izdelavnico sladoleda, ali pa pokličite za večje naročilo in vam ga takoj pripeljemo.

Nobena slovenska hiša bi ne smela biti na Zahvalni dan brez

RACETOVEGA SLADOLEDA

Race's Ice Cream

FRANK RACE, ml., lastnik

1028 E. 61st St.

HEnderson 1786

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

KLUB "SLOVENSKE VDOVE"

vabi na

PLESNO VESELICO

katera se vrši

V SOBOTO 21. NOVEMBRA

V KNAUSOVI DVORANI

Vljudno vabimo splošno občinstvo. Odbor bo skrbel za najboljšo postrežbo v jedi in piščali. Godba Trinko fantje pa za ples. Zadržek ob osmih zvečer. Vljudno vas vabi

ODBOR.

POZOR KEGLJAČI!

Pridite kegljat na naše kegljišče za lepe dobitke. Trije lepi dobitki na razpolago za najboljše kegljače in sicer: velik puran, debela raca in pitana kokoš.

Ta tekma se prične danes in se konča v sredo zvečer pred Zahvalnim dnem. Pridite na naše kegljišče te dni.

Dobili smo tudi dovoljenje za točenje 6% piva.

FRANK BUCHER 6125 St. Clair Ave.

Želodčno zdravilo iskreno priporočeno

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Ne bodite sužnji neprebravnosti

NAROČITE SI PROSTI VZOREC - Triner's Bitter Wine Co. 544 S. Wells St., Chicago, Ill. Pošljite mi brezplačni vzorec. Ime Naslov

BOŽIČNI IZLETI

v Jugoslavijo

PARNIKI IZ NEW YORKA:

EUROPA ... 5. decembra

NEW YORK ... 10. decembra

HAMBURG ... 15. decembra

BREMEN ... 16. decembra

Brzi vlak ob BREMEN in EUROPA v Bremerhaven za namči udobno potovanje do Ljubljane. Izberne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali 1430 EUCLID AVENUE CLEVELAND, O.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

SPOMNITE SE SVOJIH DRAGIH V STAREM KRAJU ZA BOŽIČ

Lepa in hvalevredna je navada, da se ob praznikih kakor so: BOŽIČ, Velika noč in drugi, spominjamo na one drage, ki so onstran morja v domovini, ter jih skušamo razveseliti na en ali drugi način. Ni pa bolj primerne darila kot je darilo v denarju. Vsakdo, ki dobiva pisma iz starega kraja ve, kako se ljudje pritožujejo zoper draginjo in pomanjkanje denarja; so pač razmere take in ljudje so res potrebni podpore in pomoči. Mi, ki smo tukaj, smo mnogo na boljšem; res je, da tudi tukaj niso razmere sijajne, daleč od tega, vendar skoraj v vsaki družini je kdo, ki ima delo in z nekoliko poštvalnostjo se lahko prihrani nekaj dolarjev, s čemer se onim v domovini napravi mnogo veselja.

Ker nikakor ni varno pošiljanje denarja v pismih, posebno sedaj ne, ko se približujejo prazniki, mnogo pisem namreč nikdar ne pride v roke onim, katerim so namenjena, se torej poslužite za pošiljanje denarja v stari kraj trdke, ki je že na tisoče dolarjev odposlala v stari kraj, trdka, ki ima dobre zveze s starim krajem in trdke, kjer bodete prav vljudno sprejeti in v vsakem oziru zadovoljno postreženi, tako z dnevnimi cenami kakor s točno postrežbo, to je trdka:

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave., v S. N. Domu

KOLLANDER pošilja denar v dolarjih, dinarjih, lirah in šilingih, kakor pač pošiljatelj želi. Vsaka, tudi najmanjša pošiljatev, je garantirana in bo točno izvršena, za vsako dobi pošiljatelj lastnoročni podpis prejemnika ali potrdilo od pošte.

Pri KOLLANDERJU dobite tudi jugoslovanske in italijanske znamke.

Vsakdo, ki pošlje denar v stari kraj dobi pri Kollanderju krasen stenski koledar zastoj.

Morski jastreb

PREVEL — A. Š.

"Ujezili ga boste. Maščeval se bo za to, kar bo smatral za trik, ki ste mu ga zaigrali."

"Ah," je vzkliknil, "tudi sam sem že mislil na to. Toda ne pomaga nič, morava tvehati. Če nama ne uspe, tedaj..."

"Bodalo imam!" je vzkliknila neustrašno.

"Kar se pa mene tiče, bo zame vrv ali meč," je rekel. "Toda bodi mirna. Prihajajo!"

Toda koraki, ki so pripoteli po stopnicah, so bili Alijevi. Razburjen je planil na teraso.

"Moj gospodar, moj gospodar! Spodaj je Asad-ed-Din z oboroženo silo!"

"Nič se ne boj," je rekel Sakr-el-Bahr mirno. "Vse bo prav in dobro."

V naslednjem hipu je bil na terasi že Asad, ki se je postavil pred svojega upornega podpoveljnika. Takoj za njim je prišel kak ducat črno oblečenih janičarjev, z golimi scimitarji v rokah.

Paša se je ustavil pred Sakr-el-Bahrom; roke je majestetično prekrizal na prsih in vrgl glavo v tilnik, tako da je štrlela naprej njegova dolga bela brada.

"Vrnili sem se," je rekel, "da se poslužim sile tam, kjer nisem mogel z vlnudnostjo ničesar opraviti. In vendar, preden se poslužim sile, še vedno želim, da bi te Alah navdahnul s pravo pametjo."

"To je že storil, moj gospodar," je odvrnil Sakr-el-Bahr.

"Čast in slava mu!" je vzkliknil Asad z glasom, v katerem je zvenelo veselje. "Deklico torej!" In iztegnil je roko.

Sakr-el-Bahr je stopil korak nazaj ter prijel deklico za roko, kakor da jo hoče privesti naprej. Nato pa je izpregovoril usodne besede:

"V svetem imenu Alahovem in v njegovih vsevidnih očeh, jemljim tu pred teboj, o Asad, in pred očmi vseh teh prič, to žensko za svojo zakonito ženo, kakor veleva in predpisuje postava Alahovega preroka, vsemodrega in nadvse usmiljenega."

Besede so bile izgovorjene in stvar je bila izvršena, preden se je Asad zavedel Korzarjevega namena. Brez sapa je za hip ostrmel, nato pa mu je obraz zardel, oči so se mu zablikale.

Toda Sakr-el-Bahr, hladen in miren pred to kraljevsko jezo,

je prijel pajčolan, ki je bil ogrnjen okoli Rōzamundinih pleč, ga vrgl preko njene glave ter ji z njim zastrl obraz.

"Naj Alah posuši roko onega, ki bi se drznil proti postaviti našega svetega preroka Mohameda odkriti ta obraz! Alah naj blagoslovi to zvezo ter vrže v globino Behene vze, ki bi se drznil razvezati to zvezo, ki je bila skienjena pred njegovimi vsevidnimi očmi."

Bilo je svečano. Vse presvečano za Asad-ed-Dina. Za njim so stali njegovi janičarji kakor lovski psi na verigi, pripravljeni, da se vržejo naprej na Asadov ukaz. Toda tega ukaza ni bilo. Ta je stal na mestu kakor vkovan, težko sopeč, ki sta ga preletavali rdečica in bledica.

"Zdaj razumeš, zakaj ti je nisem hotel odstopiti, o Mogočni Asad," je rekel Sakr-el-Bahr. "Že sam si mi često očital moj samski stan, opominjal me, da to ni dopadljivo v Alahovih očeh ter nevedno dobrega muslimana. Končno je našel prerok nad menoj ter mi poslal mladenko, ki sem jo mogel vzeti za svojo ženo."

Asad je sklonil glavo. "Kar je pisano, je pisano," je dejal z glasom, iz katerega je zvenela njegova odpoved in uklon pred Usodo. Nato pa je dvignil roke in dejal: "Alah je vseveden. Njegova volja naj se zgodi!"

"Amen," je odvrnil Sakr-el-Bahr, sečano in s hvalečnim vzdihom v duši do svojega že davno pozabljenega Boga.

Paša je še trenotek postal, kakor da hoče še nekaj reči, nato pa se je nečadoma obrnil ter zamahnil z roko proti svojim janičarjem. "Odidimo!" je bila edina beseda, ki jo je izustil, nakar je odšel za njimi po stopnicah.

Štirinajsti poglavje

Izza zaves svojega okna, še vedno brez sapa od naglice in razburjenja, in s svojim sinom Marzakom ob strani, je bila Fenzileh pričla prvega pašinega povratka iz Sakr-el-Bahrove hiše.

Slišala je, kako je z jeznim glasom klical Abdul Mohktarja, vodjo janičarjev, in nato je tudi videla, kako so se pričeli janičarji naglo zbirati na dvorišču ob soju plamenic. Zatem je tudi videla, kako so odhiteli z dvorišča, vodeni po samem Asadu ter ni vedela, bi se li jokala ali smejala, naj se li boji ali veseli.

"Storjeno je," je rekel končno Marzak. "Pes se mu je zoperstavil in s tem si je tudi zapečatil svoj pogin. Še noč bo konec Sakr-el-Bahra!" In nato je pripomnil: "Hvala Alahu!"

Toda Fenzileh je menila, da nima še nobenega vzroka, da bi bila hvaležna. Res, Sakr-el-Bahr mora biti pokončan, in sicer z mečem, katerega je sama skovala in skalila. Toda ali ni mogoče, da bo udarec, ki bo njega pokončal, tudi njo samorail? To je bilo zdaj vpraša-

nje, na katero je iskala odgovor. Zakaj pri vsem njenem prizadevanju, da bi pospešila korzarjev pogin, je vendar obstala, da je pretehtala posledice, ki bi utegnile nastati zanjo samo. Toda menila je, da je ta cena vredna, da pride Sakr-el-Bahr definitivno s pota njenemu sinu — kar je dokazovalo, da je bila zmožna do gotove meje, tudi samožrtvovanja.

V takem premišljevanju je čakala za Marzakom Asadovega povratka. Kmalu potem je videla, kako so prišli na dvorišče janičarji, za njimi pa je prišel s sklonjeno glavo in povešenih ramen Asad. Mati in sin sta oprezala za okenskimi zavesami, čakaje, kdaj bosta uzrla sožnje, ki bodo prinesli krščansko mladenko. Toda čakala sta zaman.

Čula sta trd glas, s katerim je Asad odločil svoje spremljevalce, nakar so se s truščem zaprla dvoriščna vrata; nato sta ga videla, kako je sam samcat prišel v luninem svitu hoditi po dvorišču gor in dol.

Kaj se je zgodilo? Mar je oba ubil? Ali se mu je deklucupirala od onih mej, da je izgubil zadnji sled potpežljivost ter jo v navalu jeze ubil?

Tako se je Fenzileh vpraševala in ker ni dvomila, da je Sakr-el-Bahr ubit, je sklepala, da je tudi vse ostalo izvršeno tako, kakor je domnevala. Vendar je bila njena razburljiva radovednost tako velika, da je poklicala Ajouba ter mu naročila, naj poišče Abdul Mohktarja, poveljnika janičarjev, in od njega pozve o stanju stvari. Ker je Ajoub sam smrtno sovražil Sakr-el-Bahra, je rade volje odšel, upajoč, da bo mogel svoji gospodarici prinesiti najslabšo, odnosno zanjo najboljso novico. Toda vrnil se je razočaran z zgodbo, ki je povzročila pri Fenzileh in Marzaku največjo pobitost.

Toda Fenzileh si je naglo opomogla. Saj koncem konca je bilo še najboljšje tako, kar se je moglo primeriti. Zdaj ne bo težko pripraviti Asada, da bo pričel sovražiti Sakr-el-Bahra. Tudi toliko je bilo gotovo, da zdaj ne more vzeti Rozamunde v svoj harem. Že samo dejstvo, da je stala nezastritega obraza pred radovednimi očmi pravovernih, je bila zapreka njegovemu dostojanstvu. Da bi pa vzel v svoj harem žensko, ki je bila žena njegovega podrejenega, pa je bilo naravnost nemogoče.

Fenzileh je videla zelo jasno svoj pot pred seboj.

Vzela je pajčolan ter se nactila na dvorišče k Asadu, ki je sedel sam na divanu pod baldahinom. Splazila se je ob njegovo stran z mehkiimi, gracioznimi kretnjami mačke ter obsedela poleg njega neopažena — kakor se je zdelo — tako globoka je bila njegova zamišljenost, naslonivša svojo glavo rahlo na njegovo ramo.

"Gospodar moje duše," je rekla tiho, "ti se žalostiš."

On jo je pogledal.

"Kdo ti je to povedal?" je vprašal z glasom, iz katerega se je odražal sum.

"Moje srce," je rekla mehko. "Mar je zame mogoče, če vidim tebe žalost tare? V svoji melanholiji čutim, da me potrebuješ, zato sem tu, da ti odvezam del tvojega bremena." Dvignila je roke ter mu jih položila na ramena.

St. Mary's Spectator and Commentator

As Seen at the Operettas

Observations made at the operettas presented by our choir "Ilirija": One of the most pleasant surprises of the evening was Judge Lausche's presence, and he in turn thoroughly enjoying himself. . . . A grand audience. . . . Mr. Rakar who invariably steals the show, doing so again and taking the cake also. . . . Charlie Tercek as Ce-ce-cene "premejšrušing" splendidly. . . . Miss Modic, the heroine in both operettas, was in good form. . . . Mary Anslovar was a superb "mami." . . . Miss Tomazin, who was given her part just four days before the performance, did extremely well as did Frank Kovacic. . . . Lou Opalek as "šofer Janko" was truly a hero. . . . And "Jernac," Mr. Debeljak, was a great villain. . . . Choir extending their birthday greetings to our lovely Mrs. Izanc in form of a song. She claims she's fifty, can you beat that! . . . Judge Lausche heartily agreeing with "Jaka" of the American Home that "mož je mož, je možka glava, njemu gre vsa čast in slava." . . . Incidentally this is rapidly taking the place of "tam u dolu roža raste" as "Ilirija's" theme song in spite of the protesting girls. . . . Audience protesting that the program was all too short and claiming they could sit for hours more and listen. And others not in the audience very sorry they had missed the event of the season and hoping the operettas are to be repeated.

Guild Gems

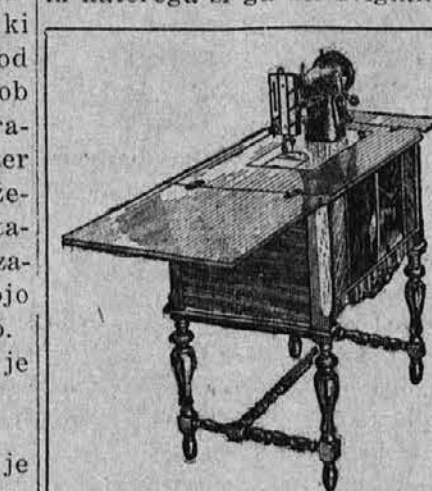
The St. Mary's Dramatic Guild presented its initial production of the year "Tomboy"

On je pogledal nizdol k njej in izraz njegovega obraza se je cmečil. Res je, potreboval je tolažbe in sočutja in nikoli mu ni ona še tako ob pravem času prišla kakor zdaj. Počasi, stopnjevala in z veliko spretnostjo je izvlekla vse iz njega. Kō je končal, je vzkliknila:

"Ta pes! Ta nezvesti, ne-hvaležni pes! In tako sem te svarila pred njim, o luč mojih ubogih oči, ti pa si me karal zaradi mojih svaril, ki mi jih je narekovala moja ljubezen do tebe. Nu, končno si ga vendar spoznal in zdaj on ne bo več povod tvoje jeze. Zavrži ga, ponižaj ga spet do prahu, iz katerega si ga bil dvignil."

"On je pogledal nizdol k njej in izraz njegovega obraza se je cmečil. Res je, potreboval je tolažbe in sočutja in nikoli mu ni ona še tako ob pravem času prišla kakor zdaj. Počasi, stopnjevala in z veliko spretnostjo je izvlekla vse iz njega. Kō je končal, je vzkliknila:

"Ta pes! Ta nezvesti, ne-hvaležni pes! In tako sem te svarila pred njim, o luč mojih ubogih oči, ti pa si me karal zaradi mojih svaril, ki mi jih je narekovala moja ljubezen do tebe. Nu, končno si ga vendar spoznal in zdaj on ne bo več povod tvoje jeze. Zavrži ga, ponižaj ga spet do prahu, iz katerega si ga bil dvignil."

KUPITE SEDAJ IN PRIHRANITE SI DENAR
White šivalni stroj na električni pogon, cena \$59.50 in naprej
Down payment \$1.00. Lahki obroki. 15c dnevno.
MANDEL HARDWARE
15704 WATERLOO ROAD
Odpriro zvečer.

to a capacity crowd at the Slovenian Home on Holmes Ave. in a program dedicated to the memory of its former director, Rev. Victor J. Virant.

This comedy which was directed by Rev. Ludwig A. Kuznik, was sparkling entertainment and proved a real hit. This Sunday the Guild players take their production to Madison, Ohio, where it will be presented for Rev. Ludwig Virant's parishioners. This will be the fifth performance of "Tomboy" which was presented twice at the Slovenian Home, at Villa Angela, and last Thursday at St. Augustin's Convent in Lakewood. The production is well received wherever presented and it seems certain that the Guild players and the new director, Rev. L. A. Kuznik, are to enjoy a very successful season.

ST. VITUS

OREL TURKEY BAZAR

The Orel Club of St. Vitus Church, will hold their annual Big Turkey Bazar on Sunday, Nov. 22 in the new Church Basement. The early part of the afternoon is reserved for the children of St. Vitus School and the balance of the day is for the grown-ups.

The committee in charge has arranged novelty games and stands in order that the parishioners and their friends will enjoy themselves more this year than they have at the past Turkey Bazaars the Orels have held.

The church basement will be nicely decorated for this affair, littered with live and dressed turkeys, ducks, geese, chickens, suckling pigs, together with refreshments will make a pleasant and enjoyable afternoon for anyone who will be present.

The entire proceeds of this bazar will be for the benefit of the new St. Vitus Church.

DON'T FORGET

OREL'S ANNUAL Turkey Bazar

NEXT SUNDAY

NOVEMBER 22nd

afternoon and evening

New St. Vitus Church Basement

The Younger Set at St. Christine's

Bazar and Again Bazar

You'll just have to excuse us, Mr. Editor, if we sort of naturally fall into the same topic as an opening wedge. This bazar is simply the biggest news all around our neighborhood. Everybody is talking about those wonderful gifts that will be given away sometime around ten o'clock Saturday night, Nov. 28th. Other groups are atwitter as to the outcome of the popularity contest on the evening of Thanksgiving Day. A couple hundred of our little ones are anxious about the fish pond and "country store" and penny booth, where all sorts of glittering playthings will make their shining eyes so much brighter. Various committees alone make up a total of some 60 or 70 people, all working hard and pulling for the biggest and most successful bazar yet. Just listen to some of them.

There's Ted Rossman with his crew of ladies, all set to distribute a whole stage-full of beautiful things among our guests. This "crew" is composed of Mesdames Rossman, Poje, Tilka Ropret, Josephine Turk, Theresa Zdesar, T. Potokar, Intihar, U. Trtnik. Then there is John Omerza with Mrs. Bolden, Misses Gombach and M. Luzar to take care of the miscellaneous booth. Jos. Hocevar with Frances Pink, Dot Fox and Jane Kovacic will distribute articles for only a copper penny. Mr. George Hoernig will attempt to tell you at a glance just how much you weigh. He promises to be very kind and forgiving to all ladies, regardless of age.

Messrs. Repasky, Poepelmeyer, Lemieux and Krall are cooking up schemes with which to entice even fat ladies to play baseball indoors. A so-called "country store," with its endless variety of goods for old and young will be in charge of Mrs. C. Repasky and Mrs. M. Krall. Johnnie Cimperman, Frank Laurich and Ed Dolinar will train "pitchers" for what they claim will be something better than a bush league.

Don't forget the "turkey night" on Tuesday evening, Nov. 24th. All the birds you want for everybody! Then there is WEDNESDAY P. M., the evening before Thanksgiving, with a DOOR PRIZE EVERY HALF HOUR, from 8 o'clock on. It attendance will warrant it at all a gift, or door prize, worth at least TEN DOLLARS, or ten dollars IN CASH, will be given away at 10 o'clock that night.

And here's the music schedule: Yankovich Sunday nite, November 22; electrical transcriptions Tuesday night; the Tony Trinko Boys on Wednesday night; Johnnie Pecon on Thursday night, as was promised by Miklavic on, or about, September 18th; and Tony Trinko's radio companions again on the BIG NIGHT of Saturday, November 28th. All of you, from far and near, whether old friends or new acquaintances, or just folks temporarily at a loss as to what to do on some of those eve-

nings, are welcome to come and join the crowds for a little pleasant diversion. It's hard to see how you can stay away after reading of all that will be going on around here!

New Officers

Members of our St. Christine's Ladies' Guild inaugurated the series of elections of new officers for various church organizations. The new officers are Mrs. Rose Koran, president; Mrs. Anthony Skur, vice president; Mrs. Catherine Repasky, recording secretary; Mrs. Helen Leshinske, corresponding secretary; Mrs. Anne Rossman, treasurer; and Mesdames S. Sternberg, Dorothy Simens, Anne Jensen, auditors. Mrs. Chas. Kran and Mrs. Mary Nose, permanent chairmen of social committees.

Installation of these officers will take place at the meeting on December 3rd. The business session on that day will be followed by an interesting and amusing Christmas party for members of the Guild.

This 'n' That

Virginia Helen is a new addition at the table of Mr. and Mrs. Anthony Miklaucic of 21327 Westport Ave. Tony is an auto mechanic and proprietor of a repair shop. You can thus see how little Virginia is causing him no end of trouble and problems in figuring out how he could eventually get her into overalls and under a balking motor.

Mr. and Mrs. Louis Debeljak, who just recently acquired a home at 22560 Ivan Ave., have also taken in a boarder in the person of little Betty, so named at baptism this past Sunday. May both these tots grow up to be the pride and comfort of their parents!

We just heard that Mrs. Jos. Phillips of 22275 Beckford Ave., has been ailing for quite some time. Since she is very patient in her suffering, few of her many friends know of her illness. They are hereby reminded that their visits would cheer her up. Members of the Guild, particularly, are urged to visit her since she has always been a very faithful member.

"The Flash," our school's up and coming Junior High's monthly publication appeared in its second edition. The "Christinettes," its editors, are getting new ideas, reflected in a new form. Typewriter and stencils were used this time instead of longhand duplication. Artists, too, are appearing in its pages with their mental brainstorms. Andy "Blimpy" Pezdir gives promise of becoming a cartoonist when his characters develop a little more life. Freddy Kuhar seems to have an eye and ear for funny happenings. Ed Langa is getting a start for what may prove to become a successful novelist's career. Good work, boys! Just keep it up!

There are some other news, of course. But, the MAIN event still is OUR BIG BAZAAR. Won't you keep it in mind and include it in YOUR plans for the coming week?!

THE FUND SHINES THROUGH

1936 CAMPAIGN

BAZAR

pri
FARI SV. LOVRENCA
Purani, gosi, race, kokoši na
razpolago vsak večer

Se prične v
SREDO 25. NOVEMBRA
Zaključni se v
NEDELJO 29. NOVEMBRA

PRIDITE